

Borgercenter Børn og Unge

Handlevejledning for håndtering af overgreb

- ved bekymring, mistanke
eller viden om overgreb fra
medarbejdere og ledere
rettet mod børn og unge

Handlevejledningen er del af
SOF's Beredskabsplan

Indhold

Indledning	3
Beredskabsteams - en koordineret indsats	5
Forebyggelse af overgreb	7
Bekymring-mistanke-konkret viden	9
Arbejdsgang ved medarbejders eller lederes overgreb på børn	10
Rolle og ansvarsfordeling, øvrige børn.....	16
Medarbejderhåndtering	18
Orientering til andre involverede	19

Udgiver:

Københavns Kommune,

Socialforvaltningen,

Borgercenter Børn og Unge

2. oplag, januar, 2024 i forbindelse med Barnets Lov

Indledning

Selvom BBU yderst sjældent oplever, at der opstår mistanke om overgreb på børn og unge fra en medarbejder eller en leder ønsker BBU at have klare procedurer for, hvordan der skal samarbejdes og handles i de sager.

Handlevejledningen skal sikre, at alle kender deres rolle og ansvar i håndteringen af sager med mistanke om overgreb mod børn og unge, hvor der er flere børn og unge involveret på tværs af BBU. Handlevejledningen beskriver hvordan man skal handle i konkrete situationer, hvor der opstår bekymring, mistanke eller viden om en medarbejder eller leders overgreb på børn og unge. Handlevejledning omfatter medarbejdere og ledere samt praktikanter, vikarer, frivillige mv. med daglig gang i et KK-tilbud eller i en myndighedsenhed. I handlevejledningen omtales overgreb, som en samlet betegnelse for både voldelige og seksuelle overgreb.

SOF's beredskabsplaner i overgrebssager

Handlevejledningen er et supplement til handlevejledningen:

["Når du er bekymret for et barn eller en ung".](#)

I sager, hvor der er bekymring, mistanke eller konkret viden om overgreb mod flere børn og unge på tværs af BBU, ønsker vi i BBU at adskille børne- og medarbejdersporet for dels at sikre den rette hjælp og støtte til de involverede børn og unge, og for at de, som er under mistanke, får den støtte, som vedkommende har ret til.

Handlevejledningen beskriver, hvordan der i de konkrete sager sammensættes dels et beredskabsteam som håndterer sagen ift. de involverede børn og unge og et supplerende beredskabsteam, der er sikrer korrekt HR-håndtering ift. den involverede medarbejder/leder.

Formålet med begge beredskabsteams er at koordinere og få lagt en fælles plan for håndtering af de sager, der involverer flere børn og unge på tværs af BBU.

Beredskabsteams – en koordineret indsats

Beredskabsteam - ift. de involverede børn og unge

Faglig stabschef indkalder beredskabsteamet med følgende deltagere:

Beredskabsteamets medlemmer

- Den pågældende institutionsleder og centerchef
- Områdechef/afdelingsleder fra den/de enheder, hvor barnet/den unge kommer fra
- Leder af Børnehus Hovedstaden

Øvrige deltagere, som inddrages afhængigt af sagen:

- Institutionsleder fra Den Sociale Døgnvagt
- Afdelingsleder af Behandlingsenheden Fønix
- Politiet – repræsentant fra overgrebsgruppen, hvis sagen politianmeldes

Faglig stab understøtter og koordinerer processen.

Borgercenterledelsen (BCL) orienteres løbende om sagen af stabschef. BCL vurderer om der skal ske orientering til direktion og SUD.

Beredskabsteam - HR håndtering

HR stabschef indkalder beredskabsteamet med følgende deltagere:

Beredskabsteamets medlemmer

- Centerchef
- Institutionsleder
- Områdechef
- HR partner
- Repræsentant fra Koncernservice

Det er fast procedure, at stabschef i faglig stab indkalder til et første møde indenfor 24 timer efter modtagelse af oplysninger om mistanke om et overgreb, hvor der er flere børn og unge involveret på tværs af BBU. Første møde går på tværs af de to beredskabsteams og derefter arbejdes der parallelt i de to beredskabsteams.

Forebyggelse af overgreb

Arbejdet med at forhindre overgreb mod børn og unge på BBU's tilbud eller i en myndighedsenhed, og undgå at medarbejdere udsættes for uberettiget mistanke, finder sted på de enkelte institutioner og myndighedsenheder.

Forebyggelse handler om, at der på de enkelte institutioner og myndighedsenheder skabes et fagligt og pædagogisk miljø, hvor omsorg, samvær og nærvær udtrykkes på måder, så det ikke kan misforstås.

Der skal løbende sikres en åben dialog om samværsmåder mellem børn/unge, forældre og medarbejdere (inkl. frivillige), så alle kan føle sig trygge.

Forebyggelse skal sikre, at medarbejdere ikke udsættes for ubegrundet mistanke, at der i tide bliver grebet ind overfor grænseoverskridende og uhensigtsmæssigt samvær/adfærd, så der er større chance for, at man handler – og handler rigtigt – hvis en mulig bekymring eller mistanke opstår.

I forbindelse med ansættelse skal der indhentes de fornødne børneattester, referencer og straffeattest. De til enhver tid gældende regler kan ses her:

" [Indhentning af børne- og straffeattest i SOF](#)".

Forebyggelse af overgreb

Hvad siger loven - seksuelle overgreb?

Den strafferetlige definition af seksuelle overgreb ift. medarbejdere/ledere, der i deres arbejde har kontakt med børn og unge under 18 år, findes i Straffelovens kapitel 24, som omhandler seksualforbrydelser:

samleje eller anden kønslig omgængelse med et barn under 15 år - dog 18 år, hvis barnet eller den unge er betroet til undervisning/opdragelse.

Blufærdighedskrænkelse (blotteri, beføling, beluring, verbal uterlighed) samt optagelse, besiddelse eller udbredelse af foto/film osv. af børn og unge under 18 år er også omfattet af kapitel 24.

Hvad siger loven - overgreb af voldelig karakter

Den strafferetlige definition af overgreb af voldelig karakter findes i Straffelovens kapitel 25, som omhandler forbrydelser mod liv og legeme, og omfatter også overgreb af voldelig karakter begået af medarbejdere/ledere, som led i deres arbejde med børn og unge under 18.

Bekymring · Mistanke · Konkret viden

I BBU ønsker vi, at enhver hændelse og et hvert signal om overgreb tages alvorligt, og behandles med stor grundighed, uanset om bekymringen eller mistanken opstår på baggrund af en konkret viden, en henvendelse fra en forælder, en medarbejder eller på anden vis.

Handlevejledningen beskriver hvilke forpligtigelser, der påhviler medarbejdere og ledere decentralt og centralt i de situationer, hvor der opstår bekymring, mistanke eller viden om, at en medarbejder eller leder har begået overgreb på et barn eller en ung.

Handlevejledningen skal anvendes uanset om det tolkes som en bekymring, en mistanke eller viden om, at et barn eller ung har været udsat for et overgreb.

En bekymring

Betyder, at der er ingen konkret viden, om en konkret handling er begået af en bestemt person, og at der ikke er tale om en stærk mistanke.

En mistanke

Betyder, at det er mere end blot en bekymring. At der er tale om mere konkrete forhold. Det kan være barnet

eller den unges egne udsagn om hændelser, der har fundet sted, eller oplysninger, man har fået fra forældre eller på anden vis.

En konkret viden

Betyder, at der er en faktisk viden om, at et barn eller en ung har været udsat for en konkret handling/overgreb begået af en medarbejder. Den viden kan komme fra udsagn fra barnet eller den unge, tilståelse fra en medarbejder, vidneudsagn eller tekniske beviser.

Arbejdsgang ved overgreb på børn og unge

**- når mistanken eller viden retter
sig mod en ansat**

1

Hvis en medarbejder eller leder på en døgninstitution, en myndighedsenhed, et forebyggende tilbud eller et dagbehandlingstilbud får en bekymring, mistanke eller bliver vidende om, at et barn eller en ung har været udsat for et overgreb, fra en medarbejder eller en leder, enten ved at barnet, den unge eller en forælder fortæller det, eller ved at medarbejder/leder konkret overværer overgrebet, skal lederen straks informeres.

2

Stabschef i HR kontaktes straks og bistår centerchef, områdechef og institutionsleder med beslutning om øjeblikkelig hjemsendelse af en evt. mistænkt medarbejder, i form af en midlertidig fritagelse med løn. Den ansatte skal også aflevere sine nøgler eller adgangskort til institutionen/myndighedsenheden samt telefon.

3

Institutionslederen eller områdechefen nedskriver, hvordan bekymringen, eller den konkrete mistanke er opstået, hvilken adfærd barnet eller den unge har udvist, hvad barnet eller den unge har gjort og/eller sagt, hvilke personer der er involveret (hvis det er oplyst), og hvornår episoden angives af have fundet sted.

Hvis henvendelsen kommer fra en forælder, skal forælderen bekræfte indholdet af sin henvendelse, således at det sikres, at beskrivelsen nøje svarer til forælderenes udsagn. Institutionslederne eller områdechefen skal omgående underrette sin centerchef og videregive de konkrete oplysninger.

4

Institutionen eller myndighedsenheden underretter samme dag Socialforvaltningen via dette link: <https://www.kk.dk/bekymret-et-barn-eller-en-ung-professionelle>.

5

Efter modtagelse af underretningen er det den ansvarlige sagsbehandler, der er hovedansvarlig for at føre sagen parallelt med arbejdsgangen i denne handlevejledning i samarbejde med beredskabsteamet/afdelingsleder og områdechefen.

6

Centerchefen eller områdechefen orienterer samme dag borgercenterchefen og herefter indkaldes beredskabsteamet v. stabschef for faglig stab med henblik på afklaring og handling i den konkrete sag.

7

Er mistanken rettet mod en leder af en døgninstitution eller en myndighedsenhed, skal medarbejderen straks orientere et medlem af centrets eller myndighedsenhedens, øvrige ledelse der orienterer borgercenterchefen eller alternativt Den Sociale Døgnvagt (udenfor åbningstiden).

8

Det er beredskabsteamet, der foretager eller koordinerer en evt. politianmeldelse.

Bemærk

Lederen må ikke tale med den mistænkte medarbejder om den bekymring/mistanke, der er opstået, og medarbejderen har ligeledes tavshedspligt og må ikke tale med sine kolleger eller andre om den bekymring/mistanke, der er opstået.

Rolle og ansvarsfordeling

For de sager, der fører til en politianmeldelse, vil beredskabsteamet, efter koordinering med politiet via institutionslederen eller områdechefen, igangsætte en afdækning af øvrige børn og unge på institutionen, eller der hvor barnet/den unge opholder sig, der kan have oplevet eller været udsat for overgreb af den sigtede medarbejder eller leder.

Sager hvor flere børn/unge er involveret på tværs af byen

Det er beredskabsteamet, der vurderer, om det er sagsbehandler eller børne- og ungdomsrådgiveren fra Den Sociale Døgnvagt, der skal foretage børnesamtalen. Det afhænger bl.a. af børne- og ungdomsrådgiverens kendskab til sagen.

For at sikre ensartethed i samtale, indhold og en neutral part for barnet, kan det være en medarbejder fra Den Sociale Døgnvagt, der foretager børnesamtaler for de børn og unge, hvor der er mistanke om overgreb. Hvis Den Sociale Døgnvagt skal gennemføre børnesamtalerne, skal der ske en forudgående koordinering mellem Den Sociale Døgnvagt og den ansvarlige sagsbehandler og dennes leder. Det sker ved at sagsbehandler laver konkrete aftaler om selve afhol-

delse af børne samtalen, tilbagemelding på samtalen og hvem, der orienterer forældrene, samt at så vidt muligt søger at få forældremyndigheds- samtykke til afholdelse af samtalen. Den ansvarlige på sagen (Den Sociale Døgnvagt eller sagsbehandler) skriver notat i barnets/ den unges sag i DUBU.

Forud for børnesamtalerne udarbejdes der et koncept for samtalerne samt information til forældre.

Konceptet udarbejdes i samarbejde med det involverede tilbud og politiets overgrebsgruppe. Børnehuset inddrages ved behov, fx ved tvivl om formulering af spørgsmål. Sagsbehandler/Den Sociale Døgnvagt er ansvarlig for at indhente de relevante oplysninger og nedskrive konceptet. Den Sociale Døgnvagt vil deltage ved politiafhøring af barnet.

Tilbud om indsats

For de børn og unge, hvor der er to sektorer involveret og truffet afgørelse om en § 50 undersøgelse, vil sagen blive visiteret til Børnehuset, der bl.a. har til opgave at koordinere alle sektoreres indsats.

For de øvrige involverede børn og unge og deres forældre er der mulighed for, at de kan få tilbudt en indsats i Behandlingsenheden Fønix eller i det lokale Familiehus.

Medarbejder/lederhåndtering

I Borgercenter Børn og Unge er det HR stabschef og en udpeget HR partner, der står for håndteringen af medarbejderen/lederen, i tæt samarbejde med den pågældende institutionsleder, områdechef og centerchefen.

Institutionslederen eller områdechefen kontakter HR stabschefen med det samme, da det er vigtigt at der hurtigt tages hånd om medarbejderen og med de rigtige tiltag.

HR stabschefen og HR partneren aftaler med institutionslederne eller områdechefen, hvordan sagen skal håndteres. På baggrund af samtalen, vurderes det videre forløb i sagen.

Medarbejderen fritages straks for tjeneste. Medarbejderen får en skriftlig begrundelse for fritagelsen. Medarbejderen tilbydes psykologhjælp via Arbejdsmiljø København, og centerchefen og medarbejderens leder har kontakt til medarbejderen under hele sagen.

En mistanke mod en kollega påvirker hele medarbejdergruppen. Den skal derfor bearbejdes i fællesskab. HR partneren, områdechefen eller institutionslederen aftaler med lederen af myndighedsenheden eller tilbuddet, hvordan det skal foregå.

Øvrig orientering

Orientering til medarbejderne på tilbuddene

Borgercenterleder beslutter efter en fælles indstilling fra de to beredskabsteams, hvilken orientering medarbejderne på tilbuddene eller myndighedsenheden skal have, og centerchefen eller områdechefen sikrer, at alle medarbejdere orienteres om, at de har personlig tavshedspligt. Det betyder, at sagen ikke kan diskuteres med personer udenfor medarbejdergruppen.

Orientering og kontakt til det krænkede barn/unges forældre

Det er institutionslederens og/eller områdechefens ansvar at sikre kontakten til barnet/den unge og dets forældre. Indsatsen koordineres mellem institutionslederen og områdechefen. Af hensyn til den videre efterforskning, er det yderst begrænset hvad der må tales med barnet om, før politiet har videoafhørt barnet og den ansat der er under mistanke. Hent gerne rådgivning fra Børnehuset.

Der kan tilbydes råd og vejledning og psykologhjælp til forældrene. Denne hjælp vil oftest foregå via Familiehusene eller Behandlingsenheden Fønix. Beredskabsteamet har desuden ansvar for, at følge op på sagen sammen med forældrene.

Det sker ved, at forældrene får oplyst beredskabsteamets vurdering af den konkrete bekymring eller mistanke.

Orientering til øvrige forældre

Beredskabsteamet vurderer, alt efter sagens karakter, hvilken orientering der skal ske til forældregruppen i det pågældende tilbud.

Hvis der indledes en politisag, aftaler beredskabsteamet med politiet, hvorvidt og i givet fald, hvordan forældregruppen orienteres.

Politiet kan efter konkret vurdering deltage i et orienteringsmøde sammen med Børnehuset. Mødet formål vil være at orientere så konkret som muligt om den aktuelle sag. Hvor der også orienteres om, hvordan afhøringer af børn og unge foregår, herunder videoafhøringer.

Forældrene får på mødet mulighed for at stille spørgsmål til beredskabsteamets forskellige fagpersoner og evt. repræsentanter fra politiet. Forældrene bliver orienteret om, hvordan beredskabsteamet har tænkt sig at behandle sagen, ligesom berørte forældre kan få tilbudt samtaler via Behandlingsenheden Fønix eller Familiehusene.

Handlevejledning om håndtering af overgreb findes på Borgercenter Børn og Unges intranet - og er sendt til Borgercenter Børn og Unges tilbud:

Børne- og familieenheder

Døgninstitutioner

Familieplejen København

Forebyggende institutioner

Dagbehandlingstilbud

Det er et ledelsesmæssigt ansvar at sikre, at alle relevante medarbejdere får kendskab til handlevejledningen

Januar, 2024